

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра практичної психології**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ І
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ТА ФАХІВЦІВ
(КОНСУЛЬТАНТІВ) ІРЦ.**

**«Фахове впровадження та організація
інклюзивної освіти (соціоадаптивні труднощі)»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри практичної психології

(протокол № 10 від 26.11.2024 р.)

Завідувач кафедри

Ігор КОРНІЄНКО

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 6 від 19.12.2024 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, фахівців (консультантів) ІРЦ.

«Фахове впровадження та організація інклюзивної освіти (соціоадаптивні труднощі)»

Розробники завідувач кафедри практичної психології кандидат психологічних наук Корнієнко І.О., методист ЦПЮ Кузь Г.Б., доцент КПШ кандидат психологічних наук Бамбурак Н.М.

Мета: реалізація програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, сприяння їхньому професійному зростанню, відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти для осіб з ООП.

Напрямок:

формування інклюзивного, розвиваючого та мотивуючого до навчання освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами

Обсяг: 15 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність діяти на основі соціальної відповідальності та громадянської свідомості, захищати права і свободу осіб з особливими освітніми потребами відповідно до основних правозахисних документів; (В1.1; В1.2)
- уміння працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини; (Б3.3)
- здатність до прийняття ефективних рішень у взаємодії дітей та педагогів та усвідомлювати взаємозалежність учасників освітнього процесу; (Б2.2; Б2.3)
- здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей. (ЗК.05)

Професійні компетентності:

- знання основних законодавчих документів, їхньої ролі у впровадженні інклюзивної освіти; (А3.1)
- обізнаність з особливостями створення індивідуальної програми розвитку; забезпечення рекомендацій щодо здійснення необхідних адаптацій та модифікацій в освітньому процесі; (А2.6;Б.13;В1.3)

- компетентність у сфері дидактики та методики навчання дітей з соціоадаптивними труднощами. (ДЗ.1)

Очікувані результати:

- - використовує знання щодо організації та впровадження інклюзивного середовища в освітньому закладі;
- -знає основні корекційні прийоми в роботі з дітьми з соціоадаптивними порушеннями;
- - володіє основними прийомами роботи з дітьми з ГРДУ та РСА різного ступеня.

Місце надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Тема 2. Формування очікувань учасників. Ознайомлення з контрольним завданням.

Час за робочою навчальною програмою: П-1

Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.

Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.

1. Комплексна психолого-педагогічна оцінка дитини, її складові.
2. Рівні підтримки.
3. Важливість командного підходу у роботі з дитиною з ООП. Співпраця асистента і вчителів.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 1.2. Індивідуальна програма розвитку — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами.

1. Вимоги до складання індивідуальної програми розвитку (ІПР).
2. Адаптація та модифікація навчальних матеріалів та навчального середовища до особливих потреб дитини з соціоадаптивними порушеннями.

3. Роль батьків у створенні ІПР.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з розладами спектру аутизму.

Тема 2.1. Поведінкові та емоційні особливості дітей з аутизмом.

1. Особливості сенсорної системи, ознаки перевантаження.
2. Поведінка під час навчання.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.2. Основні інструменти для роботи з дитиною з розладами спектру аутизму.

1. Підказки і заохочення. Принципи корекційної роботи.
2. Як знайти і використати мотивацію дитини.
3. Розбір випадків з практики слухачів курсів.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Тема 2.3. Соціальна взаємодія в класі і в школі.

1. Свята, екскурсії, поїздки. Як підготувати дитину.

Час за робочою навчальною програмою: П-1

МОДУЛЬ 3. РДУГ практичні рекомендації у здійсненні освітнього процесу

Тема 3.1. Поняття та причини РДУГ.

1. Симптоматика РДУГ.
2. Особливості дитини з РДУГ у різних вікових періодах.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1

Тема 3.2. Практичні рекомендації в при навчанні дітей з РДУГ.

1. Загальні принципи впливу на поведінку дитини в школі.
2. Моделі покращення поведінки у дитини з РДУГ.
3. Управління труднощами у навчанні.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Вихідне діагностування

1. Виконання самостійної роботи.
2. Підведення підсумків. Рефлексія.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, на лекціях –

експрес-контроль, постановка конкретних питань з теми. На останньому занятті передбачається виконання самостійної роботи;

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>			
	<i>Усього</i>	<i>Лекції</i>	<i>Прак-тичні</i>	<i>Тренінги</i>
Інтеграційно-мотиваційне заняття.	1		1	
Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.	4	4		
Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.	2	2		
Тема 1.2. ІПР — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з ООП	2	2		
Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з розладами спектру аутизму.	5	2	3	
Тема 2.1. Поведінкові та емоційні особливості дітей з аутизмом.	2	2		
Тема 2.2. Основні інструменти для роботи з дитиною з розладами спектру аутизму.	2		2	
Тема 2.3. Соціальна взаємодія в класі і в школі.	1		1	
МОДУЛЬ 3. РДУГ практичні рекомендації у здійсненні освітнього процесу	3	1	2	
Тема 3.1. Поняття та причини РДУГ.	1	1		
Тема 3.2. Практичні рекомендації в при навчанні дітей з РДУГ.	2		2	

Вихідне діагностування. Самостійна робота.	2		2	
Всього годин:	15	7	8	

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гаєвська Н. Що робити, якщо у дитини синдром дефіциту уваги з гіперактивністю(СДУГ)? електронний ресурс режим доступу <https://te.20minut.ua/blogs/sho-robiti-yaksho-u-ditini-sindrom-deficituuvaghi-z-ghiperaktivnisty-sdugh.html>
2. Гаяш О. В. Поради вчителям щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами у класі з інклюзивним навчанням: Методичні рекомендації/ Укладач О. В. Гаяш. – Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2014.
3. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому просторі, початкова ланка / за ред. В. І. Бондар, В. В. Зосенка. – К., 2004
4. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навч. курс та наук.-метод. посіб. / Т.В.Сак. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011.
5. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник/ Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даніленко Л. І., – К., 2007. – 128 с.
6. Колупаєва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: -К. Педагогічна думка, 2007.
7. Колупаєва А. А., Данілавичюте Е. А., Литовченко С. В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник. – К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012.
8. Прокопів Л. Феномен гіперактивності в дошкільників: ознаки та причини /Л. Прокопів/ Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія-2011.-Вип.16(2).С.217-225.
9. Рибченко Л. К. Інклюзивне навчання дітей з аутизмом в загальноосвітній системі навчання // Актуальні питання корекційної освіти.– 2015. – № 5.

10. Романчук О. Розлади спектру аутизму / Романчук О. – Л.: Колесо, 2009.
11. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей: Практичне керівництво. (укр) Львів: Свічадо. 2015 ISBN 978-966-395-872-9
12. Сак Т. В. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі. Науково-методичний посібник К.: СПД-ФО Парашин, 2011.
13. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка: підручник. – К. Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – част. I.
14. Суковський Є. Навчання дітей що мають гіперактивний розлад із дефіцитом уваги. Навчальні стратегії та техніки. Адаптований переклад рекомендацій щодо навчання дітей з ГРДУ. МО США. 2017 С. 45-56.
15. Школа для кожного: посібник / Упорядник: Байда Л. Ю. – К., 2015.
16. Шрамм, Р. Дитячий аутизм і АВА ;; пер. з англ. З. Ізмайлової-Камар ; наук. кер. С. Анісімова.: Рама Паблішинг, 2013.-208 с.
17. adalin. mospsy.ru (дитяча патопсихологія)
18. www.defektolog.org.ua
19. www.health-ua.com
20. www.krok.org.ua

Нормативно-правова база:

1. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10 2010 № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання». Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS13929>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-polozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо

організації навчання осіб з особливими освітніми потребами». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text>